

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-394-4-40>

Паур Ірина, кандидат історичних наук, доцент кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтва К-ПНУ ім. Івана Огієнка

Музей університету як освітній простір для здобувачів вищої освіти художніх спеціальностей

Ключові слова: *Музей історії університету, здобувачі вищої освіти, музейна педагогіка, навчальна музейна практика.*

Iryna Paur, PhD in History, Associate Professor at the Department of Fine and Decorative Arts and Art Restoration, Kamianets-Podilskyi Ivan Ohiienko National University

The University museum as an educational space for higher education students in artistic specialties

Abstract. The article examines the Museum of History of Kamianets-Podilskyi Ivan Ohiienko National University as an educational space. The attention is focused on the favorable environment of the museum for the professional adaptation of university freshmen. The possibilities of forming professional competences of higher education students in art specialties in the museum space are analyzed.

Key words: *University History Museum, higher education students, museum pedagogy, educational museum practice.*

На всіх етапах історичного розвитку українського суспільства інтелектуальний, духовний, творчий розвиток особистості забезпечували університети, а університетські музеї ставали їх культурно-освітніми центрами. У вересні 2020 р. Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності музеїв закладів вищої освіти», який визначає статус музеїв закладів вищої освіти, захищає права їх працівників і створює умови для належного захисту музейних колекцій та розвитку музейної справи, а також уніфікує термінологію в Законах України «Про вищу освіту» та «Про музеї та музейну справу». З прийняттям закону заклади освіти отримали можливість планувати розвиток своїх музеїв, перетворювати їх на візитівки та успішний освітній та публічний простір, як це відбувається скрізь у світі.

Музей історії Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (далі – Музей університету) було урочисто відкрито 24 лютого 1971 р. під час святкування 50-річчя з дня заснування закладу. Сьогодні Музей університету є невід'ємною складовою у системі навчально-виховної та наукової роботи закладу освіти. В першу чергу слід зазначити вплив музейного середовища на професійну адаптацію першокурсників. Зокрема, у перші дні освітнього процесу для студентів

Section 2. Methods of teaching specialised disciplines in higher art education institutions and problems of contemporary art education

перших курсів на базі музею проводиться лекція-екскурсія – «Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка: перші сто років поступу». Споглядаючи стенди й експонати, що відображають історію закладу освіти, першокурсники усвідомлюють особливості обраної професії та університету в якому будуть навчатися.

У програмі підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності «023 Образотворче мистецтво декоративне мистецтво, реставрація» передбачено вивчення дисципліни «Основи музеєзнавства». Одна з тем курсу – «Музей як освітній простір», передбачає ознайомлення студентів з поняттям музейної педагогіки, STEAM-освіти у просторі музею, загальними характеристиками та формами культурно-освітньої діяльності сучасного музею. На практичному занятті передбачено розгляд теорій навчання Г. Гарднера, Дж. Гейна, А. Маслоу, Д. Колба. Для розуміння практичного втілення зазначених теорій у просторі музею, студентам пропонується визначити власні домінуючі здібності відповідно до характеристики типів Девіда Колба та описати методiku втілення одного із стилів навчання автора в експозицію Музею історії. Як метод Д. Колба можна застосувати в музеї описано в книзі нідерландських авторів Е. Гохстрат і А. Гейн «Теорія навчання Девіда Колба в музеї: Мрійник, Мислитель, Прагматик, Діяч». Автори книги адаптували складну теорію Колба до рівня щоденної музейної практики і додали практичні поради музейним працівникам, реставраторам і педагогам щодо розроблення експозицій та програм з урахуванням різних стилів навчання і вподобань.

Помітне місце в системі підготовки фахівців художніх спеціальностей у закладах вищої освіти займає навчальна музейна практика у просторі Музею університету. Вона є складовою частиною освітнього процесу та поглиблює набуті знання з дисципліни «Основи музеєзнавства». Розвиток навичок самостійного розв'язання виробничих, наукових та організаційних цілей у музейній установі передбачають індивідуальні завдання. Виконання яких дозволяє активізувати діяльність студентів, розширити їхній світогляд, підвищити ініціативність і цілеспрямованість під час проходження практики.

Отже, Музей університету є важливим освітнім, науковим та культурним осередком Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. У ньому проводяться різноманітні заходи освітнього та виховного характеру, що сприяють розвитку фахових компетентностей та популяризації наукових, культурних, мистецьких досягнень викладачів і студентів університету та його кращих традицій.

